

گفت‌وگو با مهدی فقیه درباره حضورش در سریال‌های ماندگار سیما

هنوز برای مردم بابا عقیل هستم

زهرا صلاواتی
خبرنگار

مهدی فقیه خیلی دیر به تلویزیون آمد اما با بازی در سریال‌های خاطره‌انگیز و جذابی از جمله عیاران، هتل، کت جادویی، در چشم باد، مریم مقدس، سرزمین مادری، لیلی با من است و شوق پرواز توانست کارنامه‌ای

قابل قبول ارائه دهد. فقیه همچنین در سینما نیز چند نقش آفرینی ماندگار از خود به یادگار گذاشته است که بازی در فیلم‌های هور در آتش و ملک سلیمان از جمله شاخص‌ترین آنها به‌شمار می‌رود. بازی این

هنرمند پیشکسوت در فیلم هور در آتش و در قالب شخصیت بابا عقیل که به دنبال پسرش رحمت بود، هنوز در یاد و خاطره مخاطبان مانده است. فقیه که اخیراً نقشی کوتاه در سریال سلمان فارسی ایفا کرده

است، از بیکاری و خانه‌نشینی چندساله اخیرش گلایه دارد. او که ساکن شهر شیراز است، جمع‌آوری امکانات و فعالیت‌های هنری در تهران را باعث عدم پیشرفت هنرمندان شهرستانی عنوان می‌کند.

[۱] مردم شما را بیشتر با کدام نقش‌تان به یاد می‌آورند؟

بابا عقیل فیلم هور در آتش. کاراگر خوب باشد برای همیشه ماندگار می‌شود و در ذهن مردم می‌ماند. مردم ما درک خیلی بالایی دارند. آقای حمید نژاد برای فیلم هور در آتش دنبال بازیگر بود. من برای تست به تهران آمدم و انتخاب شدم. نقش بابا عقیل شعاری نبود. امام خمینی می‌فرمودند که این رزمندگان یک شبه ره صدساله را پیموده‌اند.

[۲] بسیاری از نقش‌آفرینی‌های شما در قالب یک پدر دلسوز و مهربان است. دوست نداشتید نقش‌های متفاوت‌تری را بازی کنید؟

بسیاری از نقش‌هایی که عنوان می‌کنید، به نوعی ادامه همان نقش بابا عقیل فیلم هور در آتش بود. البته نقش‌های متفاوت هم بازی کرده‌ام. مثلاً در فیلم ملک سلیمان، نقش یک جادوگر را بازی می‌کردم که کاملاً سیاه و منفی بود و به خاطر همین نقش هم از جشنواره فیلم فجر، سیمرغ گرفتم. شنیدم داوران جشنواره پرسیده بودند که پس فقیه کجاست؟! یعنی مرا در قالب جادوگر نشناخته بودند. با این حال، به دلیل چهره‌ام بیشتر نقش‌های مثبت پیشنهاد می‌شود.

[۳] خودتان نقش مثبت را ترجیح می‌دهید یا منفی را؟ هیچ فرقی نمی‌کند. چیزی که اهمیت دارد تأثیرگذاری نقش است و این‌که موردتایید کارگردان باشد.

[۴] آیا در طول این سال‌ها نقشی بوده که نپذیرفته باشید و بعد پشیمان شده باشید؟

نه اصلاً. همه نقش‌های خوب را پذیرفته‌ام و بازی کرده‌ام. **[۵] شما در شیراز کار نقالی هم انجام داده‌اید. چرا بعداً ادامه ندادید؟**

من در شیراز کار تئاتر می‌کردم. اتفاقاً آقایان عزت‌ا... انتظامی و علی نصیریان هم در سال‌های ۴۷ و ۴۸ با ما کار می‌کردند. نقالی هم موجب می‌شد تا کارم را در میان عشایر و روستاهای دورافتاده استان فارس ببرم. یادم هست برای عشایر در حال کوچ کاری نوشته بودم و به همراه مرحوم مجید افشاریان و آقای حبیب دهقان نسب کار می‌کردیم.

[۶] دوست ندارید به آن دوران بازگردید و این تجربه‌ها را تکرار کنید؟

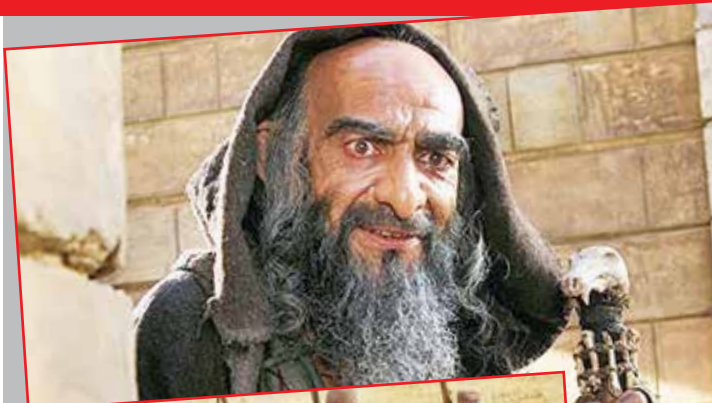
آن زمان مدیران، عشایر و مردم روستا دنبال این کارها بودند و استقبال می‌کردند.

[۷] یک تجربه موفق و متفاوت هم با کمال تبریزی در فیلم لیلی با من است داشتید.

آقای تبریزی بسیار عالی و کاربلد هستند. فیلم لیلی با من است یک کار معنوی در ژانر کمدی و طنز بود. مردم هم خیلی از این فیلم استقبال کردند.

[۸] از مسیری که تا به امروز در بازیگری آمده‌اید راضی هستید؟

آن زمان فکر می‌کردم هنر بخوانم همه چیز گل و بلبل می‌شود و عالی است ولی در حال حاضر می‌بینم این‌گونه نیست. برای هنر ارزشی قائل نیستند و این روزها وضع هنرمندان خیلی بد است. متأسفانه حتی با موضوعاتی مثل دفاع مقدس هم شوخی می‌کنند. فقط می‌خواهند مردم را به هر قیمتی بخندانند.

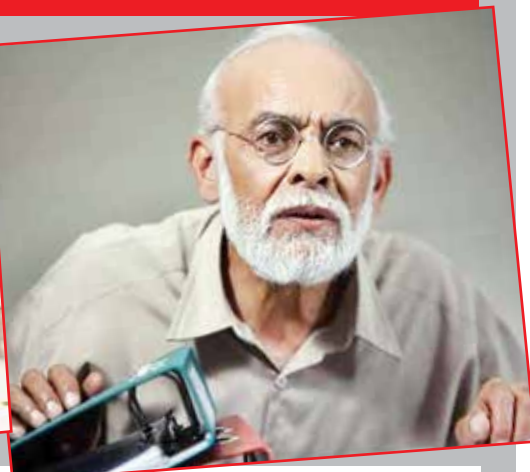

اما کو گوش شنوا! کسی نیست که به داد بازیگران فعال در شهرستان‌ها برسد.

[۹] غیر از بازیگری شغل دیگری دارید؟ یک زمانی کار گرافیکی می‌کردم که الان دیگر خریدار ندارد. زندگی‌ام به شکل مستقیم از بازیگری می‌گذرد که در حال حاضر امرارمعاش واقعاً سخت شده و در این سه، چهار سال اخیر بدترین دوران زندگی‌ام را به لحاظ مالی گذرانده‌ام.

[۱۰] شما بازی در فیلم‌ها و سریال‌های جذاب و خاطره‌انگیز بسیاری مانند هور در آتش، لیلی با من است، مریم مقدس، کت جادویی، شوق پرواز، در چشم باد و... را در کارنامه خود دارید. خودتان کدام یک از این آثار نمایشی را بیشتر دوست دارید؟

بعید می‌دانم دوباره کارهایی مثل هور در آتش، لیلی با من است و مریم مقدس ساخته شود. این کارها به لحاظ مفاهیم و کارگردانی واقعاً غنی بودند. برای من همه کارهایم مثل فرزندانم هستند و نمی‌توانم تبعیضی میان شان قائل شوم اما هر فیلم و سریالی را مردم بپسندند به دل من هم می‌نشیند.

[۱۱] این روزها را چگونه می‌گذرانید؟

هیچ کاری نمی‌کنم و خانه‌نشین هستم. تمام عمرم کارهایی را انجام داده‌ام که در شان مردم باشد. بسیاری از کارهایم دفاع مقدسی و معناگرا بوده است. حتی کارهای قرآنی مثل مریم مقدس و ملک سلیمان کرده‌ام که اتفاقاً جایزه سیمرغ را هم برای همین آثار قرآنی گرفته‌ام. متأسفانه با وجود تحصیلات، تجربه و با این سن و سال باید خانه‌نشین باشم.

[۱۲] بازی‌تان در سریال سلمان فارسی به پایان رسیده است؟ من فقط برای چهار روز و در چند سکانس کوتاه حضور داشتم. نمی‌دانم چرا اسمم را به عنوان بازیگر سریال سلمان فارسی رسانه‌ای کرده‌اند، در حالی که نقش خیلی خیلی کوتاهی دارم.

[۱۳] اهل تماشای تلویزیون هستید؟ همین الان شبکه خبر را تماشا می‌کردم. گاهی اوقات برنامه‌های دیگر تلویزیون را هم دنبال می‌کنم. امیدوارم تعداد برنامه‌ها و سریال‌های تاریخی درباره ایران بیشتر شود. همچنین کارشناسان تاریخ می‌توانند درباره تاریخچه فلسطین صحبت کنند و برای مردم شفاف‌سازی کنند که چطور انگلیس و فرانسه تاریخ این سرزمین را نابود کرده‌اند.

[۱۴] شما از سال ۱۳۴۷ وارد عرصه بازیگری شدید اما کار در تلویزیون را از سال ۱۳۷۳ و با سریال عیاران آغاز کردید. دلیل این فاصله چندساله چه بود؟

آن سال‌ها تئاتر کار می‌کردم و بعد هم رفتم به فرانسه و تحصیلاتم را کامل کردم. از طرف دیگر، همیشه دوست داشتم در سریال‌هایی بازی کنم که در شان مردم باشد. وظیفه هنر، انتقال مفاهیم انسانی به مردم است. باید به سوی کارهای فرهنگی معناگرا برویم.

[۱۵] و در تمام سال‌های فعالیت‌تان در عرصه‌های مختلف هنری در شیراز ساکن بودید؟

بله، همیشه در شیراز بودم و هیچ وقت دلم نخواست به تهران بیایم. حتی زمانی که در دانشگاه تهران استاد راهنما بودم، باز هم ساکن نشدم و خودم را با هواپیما و اتوبوس به تهران می‌رساندم. این طور هم نیست که شهرستان‌ها کاملاً از امکانات بی‌بهره باشند و همه چیز به تهران ختم شود. اما بسیاری از امکانات و فعالیت‌های هنری در تهران متمرکز شده است.

[۱۶] همین دوری از تهران باعث نشد پیشنهادات و فرصت‌های مناسب در بازیگری را از دست بدهید؟

بله. همیشه هم گفته‌ایم که از این بابت افسوس می‌خوریم